

Plán činnosti

Vlastivědného muzea Jesenicka,
příspěvkové organizace,
na rok 2025

Základní údaje

Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, sídlí na adrese Zámecké náměstí 120/1, Jeseník, 790 01.

Statutárním zástupcem je Mgr. Pavel Rušar, ředitel, zástupkyní ředitele je Ing. Kamila Brabcová.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo zřízeno na základě Zřizovací listiny vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 17. 3. 2003.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva kultury.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající, je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr., vložka 725.

Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., spravuje dvě kulturní zařízení – Vodní tvrz v Jeseníku (Zámecké náměstí 120/1) a Muzeum Vincenze Priessnitze v areálu Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku Lázních (Priessnitzova 175). Budovu Vodní tvrze má pronajatou od Arcibiskupství olomouckého, budovu muzea Vincenze Priessnitze od města Jeseník. Dále si VMJ pronajímá prostory v Javorníku a v Jeseníku (ul. Beskydská), a to pro účel depozitářů a odborných pracovišť, a také garáž na Zámeckém náměstí v Jeseníku jako technické zázemí pro vozový park.

Obsah

Základní údaje	1
Obsah.....	2
Úvod a vize	3
Ediční, vydavatelská a prezentační činnost – přehled.....	9
Výstavy krátkodobé 2025 – Galerie ve Vodní tvrzi.....	10
Výstavy krátkodobé 2025 – Hlavní výstavní sál Vodní tvrze	11
Výstavy krátkodobé 2025 – Foyer ve Vodní tvrzi	12
Výstavy krátkodobé 2025 – Kulturní dům Javorník.....	13
Výzkumná činnost – přehled	14
Sbírkotvorná činnost – přehled	17
Vzdělávací činnost – přehled.....	19
Exkurze	19
Přednášky tematické – Vodní tvrz.....	20
Přednášky k výročím a připomenutí významných událostí – Vodní tvrz.....	21
Nabídka edukačních programů a přednášek pro školy – Vodní tvrz/exteriér.....	22
Pilotní, významné i další projekty a akce – přehled a základní informace	23
Standardy	25

Úvod a vize

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude v plánovaném období plnit jednak tradiční paměťové funkce, bude pořádat výstavy, spravovat, rozšiřovat a schraňovat sbírky, řádně je evidovat a odborně zpracovávat, na druhé straně se však zaměří na návštěvníka, bude pořádat kulturní akce, vernisáže, konference a semináře, propagovat muzejní programy, publikovat v tématech regionální vlastivědy a provádět regionální výzkum v různých oborech. Bude také popularizovat regionální vlastivědu, zachycovat orální historickou paměť, pořádat inovativní vzdělávací programy, zapojovat mladé badatele a nadané umělce do různých odvětví muzejní činnosti, bude modernizovat technické vybavení, přispívat ke komunitnímu citění ve městě i širší oblasti, vytvářet nové funkční vazby a přispívat k utváření funkčních regionálních sítí. Muzeum se v roce 2025 zaměří také na procesy digitalizace a aplikace umělé inteligence v muzejnictví.

V rámci **výstavní politiky muzea** bude instituce jednak pokračovat v provozu třech stálých expozic ve Vodní tvrzi, tj. tradiční *Historie a archeologie Jesenicka* a dvou moderních multimediálních expozic *Spirály času Země a Čarodějnických procesů na Jesenicku*. Nejvýznamnějším počinem bude dokončení výstavby nové expozice *Živé přírody Jesenicka* na místě bývalého historického depozitáře. Tím dojde k využití prostor památky Vodní tvrze tak, aby byly tyto v maximální možné míře přístupné veřejnosti a užitečné pro muzejní programy. Nová expozice bude zaměřena na dětské návštěvníky, zejm. základoškolského věku, ale informace a poznatky si v ní najdou i dospělí návštěvníci a poučení přinese i zainteresovaným laikům. Výstavba expozice zaměřené na dětské návštěvníky doplní strukturu nabídky VMJ takřka do ideální podoby, neboť taková expozice je až do současné doby suplována pouze krátkodobými dětskými výstavami instalovanými na hlavní sezónu.

V případě schválení investičního příspěvku ze strany zřizovatele dojde také k úpravám stálé expozice *Historie a archeologie Jesenicka*, a to ve smyslu revitalizace a rekonstrukce stávající třetí místnosti expozice, a to ve směru *gamifikace* a zatraktivnění nabídky pro střední školy a pro organizace mimoškolního vzdělávání (SVC aj.).

Přechodně na hlavní sezónu (červen až srpen) bude také zpřístupněna expozice v rodném domě Vincenze Priessnitze. Rozhodnutí ohledně rekonstrukce muzea Vincenze Priessnitze budou navázána na jednání Rady města Jeseník s Radou Olomouckého kraje. Projektovou dokumentaci na případnou rekonstrukci má muzeum i v tomto případě již připravenou, bude však muset být provedena její revize, a to vzhledem k uplynulé době od posledního návrhu.

Počet krátkodobých výstav bude obdobný jako v roce předcházejícím. Některé výstavy budou navázány na existující programy v muzejnictví, jiné na inovační vzdělávání či na regionálně vlastivědná témata. Při volbě témat a obsahů výstav bude nejčastěji respektován charakter muzea jakožto regionální instituce, která se v přibližném rozsahu zabývá v humanitních oborech územím, které je vymezeno obdobně dnešnímu SO ORP Jeseník, a opět v přibližném rozsahu v přírodních oborech územím přesahujícím zmíněné vymezení do oblastí Hrubého i Nízkého Jeseníku, Zlatohorské vrchoviny a Králického Sněžníku, výjimečně i do oblastí v Polsku. Témata se budou týkat všech oborově vymezených oblastí, které jsou muzeu vetknuty zřizovací listinou, omezeně i těch ve

zřizovací listině přímo nevyjmenovaných. Určitou část výstav budou tvořit i klasické historické výstavy, oblíbené především u seniorů. Na hlavní sezónu naopak muzeum připraví výstavu zaměřenou na dětského návštěvníka.

Jeden ze svých základních úkolů bude muzeum naplňovat prostřednictvím **výzkumné a popularizační činnosti**. I v roce 2025 se výzkumná činnost bude orientovat na zřizovací listinou vymezený region, tj. okres Jeseník a oblast Jeseníků v širším geografickém smyslu a výjimečně přesáhne hranice regionálního vymezení. Nadregionální vymezení se bude týkat zejm. dějin vodoléčby. Odborní pracovníci budou samostatně i ve vzájemné spolupráci a s odborníky z vnějšku přispívat k rozvoji poznání v přírodovědných i humanitních oborech, v roce 2025 zejména v oborech historie (regionální dějiny), biologie (botanika, zoologie), dále také v oborech etnografie, kunsthistorie, geologie, geografie a archeologie.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude silně reflektovat potřebu vlastivědných prací a publikací zaměřených na popularizaci sbírky i regionální vlastivědy a přírodovědy.

Z hlediska publikace krátkých popularizačních článků bude pokračovat zacílení na *Naše město*, *Kulturní revue Olomouckého kraje*, *Lázeňské prameny* a také na časopis *Jeseníky – Rychlebské hory*, který muzeum bude dále spoluvydávat společně se sdružením Erebia a s CHKO Jeseníky. Práce budou publikovány i v časopisech vydávaných spolky odsunutých Němců z doby po druhé světové válce (např. *Altwater*). Jakousi pomezí instancí mezi odbornými časopisy a platformami popularizačními bude prostor dvou vlastivědných sborníků, které vydává Vlastivědné muzeum Jesenicka ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník a se Společností Vincenze Priessnitze. Jedná se o sborník *Jesenicko a sborník svatováclavských setkání*. Pro totéž budou publikovány články i v jiných sbornících obdobných institucí.

Publikace v *Našem městě*, *Lázeňských pramenech* a *obdobných listech* nebude využívána pouze jako prostor pro uveřejnění kratších článků a studií popularizačního rázu, ale především prostorem, ve kterém je možno různá témata regionální vlastivědy představit širokému spektru čtenářů (místních, turistů, lázeňských hostů a obecněji lidem, ke kterým se vlastivědná činnost jinými kanály nedostává). V tomto smyslu budou publikace tohoto druhu chápány plnohodnotně, jako samostatná kategorie sledující své vlastní cíle. Zatímco čtenáři odborných statí se řadí do desítek a týkají se vždy vymezených oborů, a vlastivědné sborníky zaujímají především zájemce o regionální vlastivědu (desítky, maximálně nižší stovky čtenářů), tak zmíněné platformy zasahují široké obecnost a čtenáři se počítají jen na Jesenicku na vyšší stovky, a dokonce tisíce.

Z hlediska samostatných publikací knižního charakteru bude představeno minimálně pět knih. VMJ svou silnou publikační knižní produkcí reaguje na oblibu regionálně zaměřených popularizačních prací. Mimo plnění základních účelů muzea (tj. zpřístupňování poznatků, osvětová činnost apod.) tím instituce bude sledovat i ekonomické cíle a posílení provozního rozpočtu. U některých publikací a výstavních katalogů dojde k využití různých dotačních titulů (např. Ministerstvo kultury ČR).

Instituce se pokusí obnovit jednání s Městskými kulturními zařízeními Jeseník tak, aby mohlo dojít k pokračování natáčení oblíbených podcastů *Hovory z hor*, u kterých docházelo u jednotlivých dílů ke

stovkám a nižším tisícům shlédnutí, což je v porovnání s běžnou přednáškovou či obdobnou činností řádový nárůst. Cílem této aktivity je jednak o tématech z prostředí regionální (vlasti)vědy promluvit silněji v kyberprostoru, a zaujmout tak mladší generaci, jakož i nabídnout příjemný poslech široké veřejnosti např. při práci či odpočinku.

Instituce bude v rámci **sbírkotvorné činnosti** pokračovat akvizicemi a péčí o sbírkový fond. Akvizice budou realizovány skrze sběry odborných pracovníků, dary, převody a také skrze nákupy. Očekávaná suma peněz vyčleněných na akvizice je pro rok 2025 stanovena na 100 tisíc Kč, v případě využití dotačních titulů Ministerstva kultury ČR a jiných institucí může být i podstatně vyšší. Sbírkové předměty budou v souladu se zřizovací listinou a legislativou odborně zpracovávány, sbírkové předměty řádně evidovány v evidenci chronologické a systematické a následně inventovány podle příslušné legislativy.

V rámci inovací bude pokračovat další posilování digitalizačních procesů, které mají pro VMJ vysokou prioritu. V roce 2025 bude v oblasti digitalizace sbírkových fondů prioritou nastavení správného režimu fungování a následné maximální využití nových kapacit vzniklých v rámci dotačních titulů z roku 2024, konkrétně pořízení velkoformátového skeneru SMA a nově vzniklého profesionálního fotografického ateliéru. VMJ se bude soustředit na publikaci maximálního počtu nově zveřejněných záznamů na portálu *eSbírký*, současně bude docházet k revizím dříve publikovaných záznamů a k jejich formálnímu sjednocení. V případě úspěchu žádosti o dotaci budou nové digitalizační pracoviště a ateliér doplněny o kolébkový skener speciálně určený pro zpracování knih a křehkých předloh typu herbářové položky vhodných pro bezkontaktní snímání shora. Získáním tohoto dotačního titulu by se digitalizační a fotografické pracoviště VMJ dostalo na zcela výjimečnou úroveň.

V roce 2025 proběhnou dvě řádná setkání *Poradního sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost*, jarní a podzimní. Poradní sbor zváží další investice do restaurování sbírkových předmětů. Instituce se bude i v roce 2025 potýkat s absencí pracovníka, v jehož náplni by bylo zejména ošetřování, restaurování a konzervování sbírkových předmětů. Základní ošetření budou provádět odborní pracovníci, konzervování a restaurování bude řešeno pouze v omezeném rozsahu, a to externí službou či ve spolupráci s jinými muzei. Tento problém instituce vnímá, přesto mu i pro rok 2025 určuje nižší prioritu.

Vlastivědné muzeum Jesenicka v oblasti **edukační činnosti** v roce 2025 naváže na oblíbené inovační programy ve vzdělávání, zrealizuje zejména badatelsky a sbírkotvorně orientovanou T-expedici *Jeseníky*, bude nabízet edukační programy, přednášky pro školy i exkurze, zaměří se také na zapojování různých skupin aktivních žáků a studentů do různých oblastí muzejní činnosti, do přípravy výstav, muzejních programů, badatelských záměrů, publikací či do návrhů revitalizace expozic.

Unikátním počinem bude tvorba vzdělávací stolní hry ve spolupráci s vybranými žáky základní školy Montessori – Vápenná. Ta bude zpracovávat téma malířských děl zachycujících jesenickou krajinu či i jiných děl autorů spjatých s Jesenickem či Jeseníky. Cílem hry bude nabídnout kapitolku regionální vlastivědy dětem poučnou, ale i zábavnou formou, a to jak určenou pro rodiny, tak pro školní třídy. Společně s čarodějnou masťou by zároveň muzejní stolní hra měla být tzv. *superprodukt* VMJ i pro PR účely tak, jak o tom hovoří strategie *merchandisingu*.

Z hlediska tradičních vzdělávacích modulů představí VMJ celou řadu přírodovědně i humanitně orientovaných přednášek, a to zejména z oborů historie, archeologie, etnografie, biologie, a také různé mezioborové přednášky. Odborní pracovníci muzea, event. externí spolupracovníci, povedou také exkurze po regionu Jesenicka. Odborní pracovníci muzea budou udržovat nabídku muzejních edukačních programů a edukačních přednášek, které budou nabízeny školám a dalším externím subjektům. Klasické přednášky a exkurze budou mířit naopak na seniory a širší veřejnost.

Z hlediska vzdělávacích programů, které muzejně-edukační prostředí inovují, se bude jednat zejména o tzv. *T-expedici Jeseníky*, vzdělávací a badatelský projekt určený pro aktivní a zvědavé žáky z regionu Jesenicka i mimo něj. V něm ve spolupráci se svými učiteli, oborovými experty (univerzity, muzea, výzkumné ústavy, soukromý sektor) a také s mladšími i staršími spolužáky pracují žáci na badatelsky orientovaných tématech v oblasti techniky, přírodovědy i v oblasti společenských věd, přičemž některé sekce jsou zaměřeny sbírkotvorně, tj. jejich cílem je sběr předmětů, které budou navrženy jako předměty vhodné k obohacení muzejních fondů. Cílem projektu je nabídnout unikátní příležitost nadaným žákům zapojit se do takřka půlroční výzkumné aktivity orientované na přírodovědné a také společenskovední obory, a to za průběžného vytváření funkčních vazeb v regionu. Zároveň je cílem těmto žákům zprostředkovat kvalitní zpětnou vazbu nad výsledky jejich bádání, a to prostřednictvím reakcí na jejich vystoupení na závěrečné poster konferenci, na odborném sympoziu (např. svatováclavské setkání, pokud je téma ročníku relevantní) a rovněž prostřednictvím reakcí na publikované výstupy. Cílem je také přinést učitelům kontakt s nadanými žáky v rámci badatelsky orientované výuky.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude dále pokračovat ve vzdělávání vlastních zaměstnanců v rámci odborných seminářů a konferencí. Důraz pro všechny pracovníky bude kladen na seznámení se s moderními trendy v oblasti muzejnictví, vzdělávání i vlastivědného výzkumu. Za tímto účelem nabídne instituce svým zaměstnancům relevantní zdroje a rovněž zorganizuje či nabídne možnost výjezdu do relevantních institucí, a to např. skrze k tomu vhodné dotační tituly.

Významné ambice v nárůstu objemu činnosti má pro rok 2025 instituce v **pořadatelské činnosti**. Ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník, Městskými kulturními zařízeními a Společností Vincenze Priessnitze připraví VMJ tradiční svatováclavské setkání, roku 2025 na téma *Jesenicko – region na hranici*. Jeho hlavní částí opět bude vlastivědné sympozium s odbornými, vlastivědnými i popularizačními příspěvky odrážející publikace ve svatováclavském sborníku. Tradičními částmi svatováclavského setkání budou dále pietní akt k připomenutí násilné internace řádových sester do javornického výběžku republiky v době vlády komunistické strany, slavnostní koncert ke Dni české státnosti i tematicky orientovaná výstava ve Vodní tvrzi.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se připojí k celorepublikové akci muzejních nocí. V červnu připraví pro návštěvníky večerní komentované prohlídky vybraných výstav a speciální program společně se *Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých*. Cílem muzejní noci bude mimo jiné upozornit na problematické podmínky pro nevidomé a slabozraké a přilákat pozornost veřejnosti k tematické výstavě ve vodní tvrzi, která bude zpracovávat právě toto téma.

Instituce uspořádá několik menších připomínkových aktů k různým výročím, a to povětšinou v budově Vodní tvrze (zejm. Rytířský sál). Bude se jednat o Den české státnosti, Den veteránů, Den boje za svobodu a demokracii a další. Některé připomínky proběhnou jako komponované večery s kulturním doprovodem, autorským či jiným čtením apod.

Vlastivědné muzeum Jesenicka nabídne rovněž své organizační a jiné kapacity jako spolupořadatel mnoha dalších **akcí regionálního charakteru**, zejména česko-německého kulturního festivalu IM ZENTRUM, pokud bude na Jesenicku organizátory obnoven, a sousedského festivalu JESNĚNÍ pořádaného osvědčenými partnery v oblasti kultury na Jesenicku. Instituce se také připojí ke Dnům evropského kulturního dědictví.

Instituce bude pokračovat v pronájmech Rytířského sálu, a to pro různé společenské a kulturní akce, svatby, oslavy, festivaly, koncerty apod. Rytířský sál je unikátním historickým prostorem ve městě a jeho využívání v tomto smyslu bude v prostorách Vodní tvrze velmi vhodné. Potenciálně přínosným bude nové řešení Rytířského sálu také pro rozpočet organizace (doplňková činnost).

V **propagační činnosti** se bude instituce řídit schválenou koncepcí PR. Instituce bude pokračovat v současných propagačních kanálech (tiskoviny, zejm. měsíčních *Naše město*, *Šumperský a jesenický deník*, *Lázeňské prameny*, *Kulturní revue Olomouckého kraje* a další, dále bude využívat tištěných plakátů a informačních letáků. Instituce se zaměří na kvalitu propagace na sociálních sítích, emailové komunikaci a udrží vysokou kvalitu propagace v médiích. Ve spolupráci se zřizovatelem se pokusí zaměřit také na billboardovou reklamu, zejména zacílenou na mimořádné akce muzea (např. Muzejní noc, T-expedice Jeseníky). Organizace bude dále spravovat internetové stránky www.muzeumjesenik.cz. Dle koncepce také instituce rozšíří zavedené kontaktní seznamy skrze zasílání SMS či whatsappových zpráv a připraví anglicko-jazyčnou verzi webu. VMJ bude v roce 2025 sledovat vlastní *strategii merchandisingu*, která cílí na propagaci klíčových „produktů“ VMJ; oněmi produkty budou jednak vybrané populárně naučené publikace a jednak vytipované či pro tento účel přímo vytvořené předměty drobného prodeje. Pro rok 2025 je v plánu zejména propagace tzv. *čarodějné masti*, jejíž receptura byla vytvořena po konzultacích s historiky a archiváři externí firmou v rámci projektu T-expedice Jeseníky společně s nadanými žáky.

Hlavním úkolem knihovny VMJ roku 2025 bude plánovaná úplná revize knihovního fondu dle zákona č. 257/2001 Sb. k ověření souladu evidenčních záznamů se skutečným stavem. Významnou událostí bude organizace 49. ročníku *celostátního semináře Knihovnické komise AMG ČR v Jeseníku*, kde proběhne i volba krajského delegáta v rámci knihovnické komise na další tříleté období (dosud zastupuje knihovník VMJ). Na rok 2025 jsou plánovány pracovní cesty v rámci KK AMG (krajské a celostátní metodické porady, celostátní seminář muzejních knihovníků) a online školení systému Verbis/Portaro fy KP-SYS a další online konference (v rámci projektu *Knihovna 21. století – K21*).

Ekonomické, technické a organizační záležitosti budou v roce 2025 samozřejmě z velké části odvislé také od vnějších faktorů. Zdaleka nejvýznamnější investice – výstavba nové expozice Fauny a flóry na Jesenicku – bude dokončena do října roku 2025. Další investice budou spočívat v revitalizaci historické expozice a v obnově nádvoří Vodní tvrze. Investice do statického zabezpečení Vodní tvrze budou dále řešeny v kooperaci se zřizovatelem.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude efektivně využívat **dotačních titulů**. InSTITUTE mimo jiné připraví svou účast v programu INTERREG za účelem získání finančních prostředků pro alternativní *site specific* vystoupení na Vodní tvrzi a ve dvou polských dřevěných kostelích (polským partnerem je obec Cisek). VMJ bude čerpat dotace Ministerstva kultury ČR, a to v rámci ISO na sbírkové předměty a vybavení muzea, ale pravděpodobně také ve výzvě týkající se muzejních výstav a expozic, a to pro dovybavení javornického hřbitovního kostela, kde vznikne nová expozice. O dotaci z MK požádá VMJ i v případě tvorby popularizační publikace. V rámci dotačního programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bude ve spolupráci se SVČ Duha Jeseník čerpat dotaci na podporu nadaných žáků pro vzdělávací a badatelský projekt T-expedice Jeseníky. Významnou žádostí a v případě přiznání i realizací bude pořízení kolébkového skeneru z ISO (opět Ministerstvo kultury ČR). InSTITUTE bude možnosti vhodných dotačních titulů sledovat a v návaznosti na možnosti administrativních kapacit organizace bude systémově či *ad hoc* účast v titulech realizovat. Jednoznačnou prioritou však pro rok 2025 bude vybudování nové expozice Živé přírody Jesenicka a je možné, že přípravy dalších investic či dotačních programů mohou být upozaděny, pokud by se dostaly do kapacitního konfliktu s hlavním záměrem.

VMJ nebude v roce 2025 realizovat investici spočívající ve vytvoření projektové dokumentace celkové rekonstrukce Vodní tvrze, a to z důvodu nutnosti nejprve vyřešit statické a majetkové problémy objektu. Vlastivědné muzeum Jesenicka také nebude usilovat o realizaci investice spočívající v rekonstrukci muzea Vincenze Priessnitze, a to z důvodu nutnosti dalších jednání mezi Olomouckým krajem a městem Jeseník.

InSTITUTE plánuje pro rok 2025 vyrovnaný rozpočet. Proti méně výrazným potenciálním ekonomickým výkyvům by měla být inSTITUTE v roce 2025 relativně odolná. Rozpočet tvořený zejména příspěvkem zřizovatele bude totiž doplněn o vlastní tržby, sponzorské dary, peněžní prostředky z projektů a poskytování služeb, jakož i z doplňkové činnosti. Při potenciálních významnějších výkyvech (výrazný pokles návštěvnosti, eventuální epidemie širšího rozsahu apod.) bude organizace spolupracovat se zřizovatelem.

V oblasti **personální politiky** organizace bude plánovat činnost tak, aby naplnila a nepřekročila závazné ukazatele dané zřizovatelem. V průběhu roku budou obsazeny pozice ředitele, dvou vedoucích útvarů, odborných pracovníků na plný úvazek i pracovníků na dohodu o pracovní činnosti či o provedení práce, pracovníků na recepci, asistentky ředitele, ekonomky, projektové manažerky, technického správce budov, pracovnice úklidu, dokumentátora a pracovníka digitalizace – fotografa. Správa geologického depozitáře bude prozatím řešena externě stejně jako služby restaurování sbírkových předmětů. IT, grafické i mzdové záležitosti budou rovněž řešeny externě. Vedení inSTITUTE bude usilovat o udržení příznivého pracovního klimatu na všech pracovištích, postupná realizace plánu činnosti bude probíhat na základě diskuze a spolupráce.

Ediční, vydavatelská a prezentační činnost – přehled

Zavedené edice

- SBORNÍK JESENICKO – vlastivědný sborník, vydání svazku č. 26
- SBORNÍK SVATOVÁCLAVSKÝCH SETKÁNÍ – vydání sborníku referátů k XXV. svatováclavskému setkání v Jeseníku na téma *Jesenicko – region na hranici*
- JESENÍKY – RYCHLEBSKÉ HORY – VMJ je spoluvydavatelem populárně naučného časopisu tvořeného zejm. spolkem Erebia, pro rok 2025 se plánuje vydání jednoho až dvou čísel tohoto časopisu
- Z HISTORICKÝCH SBÍREK JESENICKA – edice přibližuje muzejní sbírky formou sbírkových katalogů, v rámci edice jsou pro rok 2025 redakční radou naplánovány práce na přípravě dvou katalogů, k jejichž vydání však dojde až v roce 2026
 - o Katalog militarií
 - o Katalog obrázků na skle

Vlastivědné či odborné publikace

- BRATEČEK Z BRETNNOVA – etnograf VMJ (M. Matela; březen 2025) naváže na výjimečnou publikaci Zvoník z Cukmantlu, když ve volném pokračování představí další pozapomenuté osudy jesenických osobností
- POVODNĚ NA JESENICKU 2024 (kol. autorů; květen 2025) pracovníci VMJ s externími kolegy připraví příspěvky k regionální historii a regionální geografii regionu, a to s ohledem na přírodní katastrofu z roku 2024, realizace publikace je vázána na přidělení prostředků v rámci Edičního plánu Olomouckého kraje, který bude také vydavatelem publikace
- DĚJINY OBCE BERNARTICE (Mgr. Jan Petrásek a Pavel Macháček, únor), syntéza dějin obce Bernartice na Javornicku, a to od první písemné zmínky po soudobé dějiny
- SPORTOVNÍ OSOBNOSTI JESENICKA (Pavel Macháček, prosinec), medailonky významných regionálních sportovců z období po roce 1945 připomenou úspěchy jesenického sportu

Externí spolupracovníci VMJ připraví pro vydání tyto publikace

- VÝTVARNÉ UMĚNÍ NA JESENICKU (prof. Pavel Šopák; říjen 2025)
- KRÁLOVNA ČARODĚJNIC ZE ZLATÝCH HOR, 1651–1652; (Mgr. Michaela Neubauerová; leden 2025)
- NELEHKÉ ZAČÁTKY, HOŘKÝ KONEC; České menšinové školství na Jesenicku v letech 1918–1938 (Mgr. Bohumila Tinzová; srpen/září 2025)

Výstavy krátkodobé 2025 – Galerie ve Vodní tvrzi

do 5. ledna

Výstava žáků a učitelů ZUŠ

21. ledna až 1. června

Jedno a čtvrt století jesenického muzejnictví

autoři a kurátoři: útvar odborných pracovišť VMJ

(výstava s vernisáží)

10. června až 14. září

Tak trochu jiný svět, VMJ a SONS představují svět nevidomých a slabozrakých

koordinuje Z. Pavlů, P. Trunečková a A. Fikáčková

(výstava s vernisáží)

23. září až 4. ledna

Výstava ke svatováclavskému setkání – Jesenicko, region na hranici

Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Milan Rychlý

(výstava s vernisáží)

Výstavy krátkodobé 2025 – Hlavní výstavní sál Vodní tvrze

do 5. ledna	K líci zbraň! Militaria ze sbírek VMJ

Mgr. Jan Petrásek |
| 21. ledna až 1. června | Jedno a čtvrt století jesenického muzejnictví

autoři a kurátoři: útvar odborných pracovišť VMJ

(výstava s vernisáží) |
| 24. června – 26. října | Poklady jesenické archeologie

Mgr. Milan Rychlý, Mgr. Jiří Juchelka, Ph.D.

(výstava s komentovanou prohlídkou v červenci) |
| 4. listopadu – 25. ledna | Zmatené peníze

BcA. Iva Zavadová

(výstava s vernisáží) |

Výstavy krátkodobé 2025 – Foyer ve Vodní tvrzi

21. ledna až 1. června	Jedno a čtvrt století jesenického muzejnictví
autoři a kurátoři: útvar odborných pracovišť VMJ
(výstava s vernisáží)
9. června až 29. června	Poklady z půdy II. – Vlčice
Mgr. Milan Rychlý
7. července až 24. srpna	Malíř Brandel ze Zlatých Hor
Mgr. Jan Petrásek
1. září až 26. října	Franz Kafka a Jeseníky
Mgr. Pavel Žurek
3. listopadu až 4. ledna	Brateček z Bretnova
Mgr. Matěj Matela

Výstavy krátkodobé 2025 – Kulturní dům Javorník

(výstavy realizované ve spolupráci Vlastivědného muzea Jesenicka a Městského kulturního střediska Javorník)

květen/září

Na dohled chytrý strom

Mgr. Milan Rychlý (VMJ) a Ing. Lucie Hečsková (MKS)

(výstava s vernisáží)

Prosinec

Kráska, která hřeje

Mgr. Milan Rychlý (VMJ) a Ing. Lucie Hečsková (MKS)

(výstava s vernisáží)

Výzkumná činnost – přehled

Oddělení historie (oddělení společenských věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník)

A) Signované výzkumné záměry

- Výzkumný záměr VMJ_HIS_VPDFV zaměřený na Vincenze Priessnitze, vodoléčbu a historiografii bude pokračovat v roce 2025 rešeršní činností a drobnými publikacemi a také již první přednáškou (Mgr. Jan Petrásek). Studie bude doplňovat bádání o Vincenzi Priessnitzovi a vodoléčbě z hlediska dějin medicíny a z hlediska historiografie.
- VMJ_HIS_DoBer – Zpracování dějin obce Bernartice, dokončení výzkumu, zpracování publikace, tisk a křest knihy v únoru 2025 (Mgr. Jan Petrásek, Pavel Macháček)
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_REJVIZ (Mgr. Pavel Rušar, Mgr. Lukáš Abt) – Rejvízská hornatina na snímcích historických, současných i na snímcích dálkového průzkumu Země bude v roce 2025 přerušena, a to z interních kapacitních důvodů.
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_LESY se bude i nadále zaměřovat na způsoby lesního hospodaření ve vybraných částech Hrubého Jeseníku a podhůří, stejně jako na významné a zajímavé osobnosti jesenického lesnictví či fenomén pytláctví a lesní kriminality, a to především v období do konce druhé světové války. Rovněž zacílí na uhlířství, dřevařství, lesní sklářství, splavování dřeva, stejně jako na další způsoby transportu dřevní hmoty, apod. Minimálním výstupem budou tradičně odborné studie a články v odborných a vlastivědných periodikách. (Mgr. Matěj Matela)
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_OSOB se i nadále zaměří na zpracování životních osudů méně známých osobností (umělců, politiků, spisovatelů, vlastivědných pracovníků apod.) z historie Hrubého Jeseníku, Nížkého Jeseníku, oblastí Rychlebských hor a Králického Sněžníku. Výsledky výzkumu budou prezentovány prostřednictvím odborných i popularizačních článků (např. Vlastivědné listy Slezska, Kulturní revue Olomouckého kraje, vlastivědné regionální sborníky apod.), ale zejména vydáním publikace Brateček z Bretnova, která volně naváže na knihu Zvoník z Cukmantlu. Křest knihy je plánován na březen 2025. (Mgr. Matěj Matela)
- VMJ_HIS_CECH – v rámci spolupráce na krajském projektu Cechovní památky Olomouckého kraje výzkum vybraných cechovních předmětů ze sbírek VMJ – heuristika k dějinám jednotlivých cechovních spolků a vývoji využívání cechovních insignií, zpracování jednotlivých exponátů (revize a doplnění stávajících informací, popis a další záležitosti z toho vyplývající). Výstup v podobě společného katalogu muzeí zřizovaných OK. (Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Milan Rychlý). V roce 2025 bude projekt pokračovat, výsledky jsou odvislé od prací dalších muzeí a editorského týmu, za VMJ jsou a budou plněny všechny požadavky.
- Obraz Jesenicka a nízkého knížectví v historiografii (VMJ_HIS_HIST). Vyhledávání zmínek o regionu ve starší historiografické produkci české, polské a slezské provenience od středověku do poloviny 19. století, jejich analýza a vzájemná komparace. Jednotlivé dílčí výsledky jsou plánovány k publikování formou drobnější studie v regionálním sborníku. (Mgr. Jan Petrásek)

B) Nesignované výzkumné záměry

- Výzkumná činnost v rámci nové ediční řady *Z historických sbírek Jesenicka* – příprava katalogu sbírkových předmětů dle tématu odsouhlaseného redakční radou (Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., Mgr. Pavel Rušar + externí spolupracovníci)
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník ke svatováclavskému setkání, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to dle témat představených v plánu. (odborní pracovníci VMJ)
- Monitoring regionu v oblasti tradiční lidové kultury (Mgr. Matěj Matela a Mgr. Jan Petrásek).

Oddělení archeologie

- Výzkumné a zaměřovací práce s technikou georadaru na místě historických popravišť, např. Javorník, Vlčice. Výzkumnému záměru je přiřazena signatura VMJ_ARCH_HP_JAV. Výzkum bude probíhat v součinnosti se Slezským zemským muzeem, oddělením archeologie.
- Pokračování výzkumných prací na hradě Koberštejn a hradě Hrádek nad dolý; navázání na úspěšnou spolupráci na archeologických výzkumech na hradech Kaltenštejnu, Rychleby, Pustý zámek se Slezským zemským muzeem, oddělením archeologie, VMJ/SZM_ARCH_HRADY. Výzkum bude pokračovat pouze při zajištění financování ze strany partnerů.
- Příprava informačních panelů POLE MRTVÝCH Javorník – pokračování.
- V případě získání archeologické licence budou zahájeny dohledové výzkumy, čímž dojde mimo jiné i k posílení provozního rozpočtu VMJ.
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník ke svatováclavskému setkání ad.), a to dle témat představených v plánu.

Oddělení biologie

- Dlouhodobý výzkumný úkol VMJ_BIO_PP zaměřený na výzkum polních plevelů na Jesenicku naváže na činnost v roce 2024 a bude pokračovat průzkumem vybraných plevelných polí a postupným mapováním mizejících a expandujících druhů plevelů.
- V rámci badatelské a pedagogické T-expedice se oddělení zaměří i na částečně badatelskou práci v tématu *Vodní bezobratlí – Jak se žije malým vodním živočichům necelý rok po velké povodni?* Bioložka VMJ bude působit jako expert badatelské sekce pro skupinu vybraných žáků ve věku 14 až 18 let. Výsledkem bude poster představený na závěrečné poster konferenci a následně populárně naučný článek v časopise *Jeseníky – Rychlebské hory*, případně ve sborníku *Jesenicko*.

- Sběr floristických a faunistických dat formou náhodných pozorování se zaměřením na ochránářsky významné druhy (ohrožené, zvláště chráněné, invazní) a faunisticky, floristicky či fyto geograficky pozoruhodné výskyty. Zápis do databází PLADIAS a NDOP.
- Dokumentace flóry a fauny Jesenicka formou sbírkových předmětů (zejm. herbářových položek). Rozšiřování a doplňování biologických podsbírek v souladu s dlouhodobou koncepcí budování badatelsky orientovaných sbírek, které v adekvátním rozsahu dokumentují přírodní poměry regionu a současně obsahují dostatečné množství srovnávacího materiálu, umožňujícího kvalitní výzkumnou činnost na biologickém pracovišti VMJ.
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník k svatováclavskému setkání, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to dle témat představených v plánu. (odborní pracovníci VMJ)

Sbírkotvorná činnost – přehled

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude pečovat o obě sbírky a bude je rovněž obohacovat o nové sbírkové předměty získané např. při výzkumech a přípravách výstav, nahodilým či plánovaným sběrem či dary a nákupy. Sbírkový fond bude kontrolován a hodnocen. Instituce bude vybrané předměty konzervovat a restaurovat.

Oddělení historie (oddělení společenských věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník)

Drobnější akviziční činnost bude prováděna v rámci příprav výstavních projektů (např. výstava *Jesenicko – region na hranici* ke svatováclavskému setkání) a badatelských záměrů, a to ponejvíce vlastním sběrem, někdy darem či nákupem. V neposlední řadě budou systematicky sbírány dokumenty a předměty z kategorie soudobých dějin, a to dle sestaveného desetiletého plánu podle tematických kategorií, v roce 2025 je plánovaná akvizice předmětů z kategorie pohostinství a ubytování. Primárně půjde o zmapování této činnosti v co možná největším rozsahu a zařazení dokumentů do tzv. pomocné evidence, odkud můžou být v pozdějších obdobích po zpracování zařazeny do sbírky; případné jednotlivé muzeálně zajímavé předměty však mohou být posouzeny a zařazeny do sbírky okamžitě.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický.

U sbírkových předmětů, které pro rok 2025 podléhají inventuře, a u sbírkových předmětů, které budou vynášeny z důvodů zápůjček, proběhne průběžné základní čištění. Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedošlo a nedocházelo k jejich poškození. V případě potřeby proběhne po konzultaci s odborníkem ošetření, např. desinfekce apod. V případě nutnosti odborného zásahu pak proběhne zrestaurování externí službou, popřípadě dojde ke konzervaci.

Inventarizace obou historických podsbírek bude v roce 2025 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2020–2029). Proběhne také inventura nových akvizic. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách (včetně interních) proběhla v roce 2024, opakovat se bude v roce 2026.

Oddělení archeologie

Oddělení archeologie VMJ bude pokračovat v zapisování starých sběrů z předchozích archeologických prací z výzkumu kostela sv. Kříže (textil) a hradu Edelštejn do systematické evidence. Konzervace kovového materiálu bude realizována ve spolupráci buď se SZM v Opavě, nebo s lokálním dodavatelem služby, který disponuje patřičnou licenci.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve i zápis systematický. Odhadovaný počet zápisů do systematické evidence je minimálně 100 inventárních čísel. Z hlediska významnosti to budou sběry z oblasti zříceniny hradu Edelštejn. Z výzkumu zámku Jánský Vrch v roce 2001 budou pokračovány práce na zpracování interního katalogu kovových předmětů, které již prošly konzervováním.

U nových sbírkových předmětů proběhne základní čištění a předměty budou uloženy tak, aby nedocházelo k jejich poškození. Kovové předměty se budou ukládat do mirelonu. V případě potřeby proběhne u sbírkových předmětů ošetření, např. desinfekce apod. Část předmětů bude konzervována, odhadem 60 kusů. V případě nutnosti odborného zásahu proběhne restaurování externí službou.

Inventarizace archeologické podsbírkky proběhne v roce 2025 podle desetiletého plánu revizí (2020–2029). Zároveň proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách (včetně interních).

Oddělení biologie

V roce 2025 proběhne realizace nové stálé expozice Živé přírody ve Vodní tvrzi, v níž mohou být využity některé ze sbírkových předmětů VMJ.

V průběhu roku bude pokračovat systematický i náhodný sběr přírodnin sloužících jako dokladový materiál současného výskytu rostlinných a živočišných druhů na Jesenicku. U chráněných druhů se pracovník biologie zaměří zejména na fotografickou dokumentaci. Sbírková činnost preferuje rozšiřování méně početných herbárií, ale dle příležitostí bude probíhat i sběr bezobratlých a usmrcených obratlovců, vajec a hnízd ptáků a dalšího.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický.

Inventarizace botanického a zoologického fondu proběhne v roce 2025 podle schváleného desetiletého plánu revizí (2020–2029). Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedocházelo k jejich poškození. V případě nutnosti odborného zásahu pak proběhne restaurování externí službou, popřípadě dojde ke konzervaci.

V biologickém depozitáři bude i nadále kontrolována teplota a relativní vlhkost; odvlhčovače jsou nainstalovány a budou kontrolovány. V jarních měsících proběhne každoroční ošetření biologické sbírky proti hmyzu, plísním a houbám plynováním. Proběhne také inventura nových akvizic. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách pro rok 2025 plánovaná není, protože proběhla v roce 2024 a další proběhne v roce 2026.

Oddělení geologie

V roce 2025 bude z důvodu neobsazení místa geologa ve VMJ probíhat pouze správa sbírkového fondu správcem geologického depozitáře. Geologický depozitář bude inventarizován podle schváleného desetiletého plánu revizí. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách proběhla v roce 2024, opakovat se bude v roce 2026.

Vzdělávací činnost – přehled

Exkurze

březen/duben	Po stopách jesenického kamenoprůmyslu Pavel Macháček
květen	Funerální turistika Javorník – Zálesí Mgr. Milan Rychlý (muzejní dodávka, zájemci se přihlásí předem přes recepci)
květen/červen	Botanická exkurze do PR Stráž – Skalka Mgr. Vojtěch Taraška, Ph.D.
červenec	Za hmyzem jesenické přírody Mgr. Martin Starý
srpen	Hemžení pod hladinou. Bobrovník Mgr. Ludmila Slezáková
září	S malíři Templerem a Brendelem na Mariahilf a okolí Mgr. Jan Petrásek

Přednášky tematické – Vodní tvrz

leden	Věda rýče na Jesenicku Mgr. Milan Rychlý
únor	Péče o horské hole v Jeseníkách – zahradničení v mizející tundře nebo návrat k hospodaření na zaniklých pastvinách? Mgr. Jindřich Chlapek
březen	Církevní stavby v Javorníku Mgr. Milan Rychlý
duben	Jaro 1945 na Jesenicku Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.
duben	Jak se fotí sbírky? MgA. Vasil Stanko
květen	Zpod Karpat přes Duklu na Bruntálsko. Svobodovi vojáci ze Široké Nivy Mgr. Matěj Matela
červen	Na Jesenicku se razily mince? Mgr. Květoslav Growka
červenec	Povodně na Jesenicku v roce 2024 (nejen) na snímcích dálkového průzkumu Země Mgr. Pavel Rušar
srpen	Neznámé Rychlebské hory Pavel Macháček
září	Invazní rostliny v našem regionu Mgr. Ludmila Slezáková

říjen	Brateček z Bretnova; Čtení z knihy + Co se nevešlo (osobní poznatky, vzpomínky na výzkum, jednotlivé pamětníky...) Mgr. Matěj Matela
listopad	Druhý život Vincenze Priessnitze Mgr. Jan Petrásek
prosinec	Franz Kafka a Jeseníky (101 let od úmrtí a 120 let od první návštěvy) Mgr. Pavel Žurek

Přednášky k výročím a připomenutí významných událostí – Vodní tvrz

8. květen	Konec druhé světové války v Evropě Mgr. Lubomír Hlavienka, Ph.D.
28. říjen	Den české státnosti PhDr. Karel Podolský; Pavel Macháček
11. listopad	Den Veteránů, koncert, čtení vzpomínek Garantuje Mgr. Pavel Rušar a Ing. Radim Kapavík
21. listopad	Výročí zformování jesenického občanského fóra Mgr. Matěj Matela

Nabídka edukačních programů a přednášek pro školy – Vodní tvrz/exteriér

Jarní přírodou (Mgr. Ludmila Slezáková) – pro základní školy

Když se řekne minerál (Mgr. Karolína Odrášková) – pro základní školy

Putování geologickou historií planety Země (Mgr. Karolína Odrášková) – pro základní školy (I. stupeň)

Využití digitálních zdrojů ve vzdělávání (Mgr. Pavel Žurek) - pro střední školy

Dřevorubci, uhlíři a pastevcí. Stará povolání jesenických hor (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy

Adolf Lorenz, zakladatel dětské ortopedie a rodák z Vidnavy (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy

Němci proti Hitlerovi. Příběhy regionálních politiků, kteří se postavili nacismu (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy

Pád komunistického režimu obecně a na Jesenicku (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy

Kde to vlastně žijeme? Historický vývoj Jesenicka v průběhu století (Pavel Macháček) – pro II. stupeň základních škol a pro střední školy

Zmizelé Jesenicko. Kde byly a proč už některé osady na Jesenicku neexistují (Pavel Macháček) – pro II. stupeň základních škol a pro střední školy

Pilotní, významné i další projekty a akce – přehled a základní informace

Mezinárodní den muzeí (18. 5.) – VMJ nabídne komentované prohlídky odbornými pracovníky VMJ a vstupy do krátkodobých výstav i expozic zdarma. Garantuje Z. Pavlů.

Muzejní noc – představení světa nevidomých a slabozrakých prostřednictvím speciálního programu s tmavou komorou, výstavou pro nevidomé a herním koutkem pro děti a mládež. Garantuje Z. Pavlů.

Mizející paměť kraje pod Pradědem – Vlastivědné muzeum Jesenicka bude výběrovým způsobem zachycovat regionální historickou paměť prostřednictvím rozhovorů s pamětníky z co nejširšího spektra politických, hospodářských i sociálních kontextů, a to bez vazby na konkrétní témata či epochy. Databáze rozhovorů bude prozatím uzavřená, sloužit bude převážně k badatelským účelům. Přepisovány budou pouze rozhovory významných osobností v relevantních částech, které pak mohou být publikovány v rámci vlastivědného sborníku Jesenicko. Garantují P. Macháček a Mgr. P. Rušar.

Rytířské Vánoce – vánoční program, koledy, workshopy pro děti, přednáška s vánoční tematikou, betlémy, prodej vánočních produktů, vánoční nápoje. Garantuje Z. Pavlů. Ve spolupráci s Šermířským spolkem Jeseník.

Den veteránů – klavírní koncert a čtení vzpomínek padlých a veteránů, garantuje Ing. R. Kapavík a Mgr. P. Rušar.

European heritage days (září) – VMJ nabídne vstupy k expozicím a výstavám za 50 procent ceny a komentované prohlídky pro návštěvníky. Garantuje Z. Pavlů.

Festival JESNĚNÍ – sousedský a kulturní festival připravovaný spolkem Sudetikus, specifika zapojení i data realizace budou diskutována s partnery, za VMJ garantuje Z. Pavlů.

T-expedice Jeseníky – vzdělávací a badatelský program pro nadané žáky, 14. až 21. června. Garantují Mgr. Pavel Rušar, Pavel Macháček, Zuzana Laštovicová, Dis., závěrečnou poster konferenci také Z. Zuzana Pavlů.

XXIV. svatováclavské setkání – tradiční vlastivědná akce, garantuji Mgr. Pavel Rušar (pietní akt), Mgr. Matěj Matela (symposium), Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Milan Rychlý a Mgr. Matěj Matela (výstava, komentovaná prohlídka), Zuzana Pavlů (koncert ke dni české státnosti).

Křty vlastivědných publikací – odraz publikační priority VMJ spočívající v představení vlastivědných publikací veřejnosti. Slavnostního křtu či představení knih v prostorách Rytířského sálu se dočkají tyto publikace. 1) Brateček z Bretnova, 2) Povodně na Jesenicku 2024, 3) Dějiny obce Bernartice, 4) Výtvarné umění na Jesenicku, 5) Královna čarodějnic ze Zlatých Hor, 6) Nelehké začátky, hořký konec, 7) Sportovní osobnosti Jesenicka. Slavnostní křty publikací garantuje Z. Pavlů.

City nature challenge – i v roce 2025 bude provádět VMJ pouze „pozorovatelskou misi“ při mezinárodním projektu *City nature challenge*. Instituce se plnohodnotně zapojí až v roce 2026. Kapacity bioložky VMJ bude v roce 2025 zaměstnávat výstavba nové expozice.

Představení stolní hry *Jesenicko v obrazech* – ve spolupráci se ZŠ *Montessori – Vápenná* vytvořená stolní hra pro rodiny s dětmi či i školní třídy bude představena veřejnosti v Rytířském sále Vodní tvrze, garantuje Z. Pavlů.

Standardy

Podle zákona 122/2000 Sb. v platném znění jsou kodifikovány standardy veřejných služeb. Jejich dodržování je prioritou i pro rok 2025.

Standard časové dostupnosti

Vlastivědné muzeum Jesenicka dodržuje standard časové dostupnosti především zpřístupněním stálých expozic a krátkodobých výstav a to tak, že informace o době, ve které lze expozice a výstavy navštívit jsou zveřejňovány na internetových stránkách muzea i v tištěných periodikách. Otevírací doba ve Vodní tvrzi je od 2. 1. do 30. 12. ve dnech úterý až neděle od 09.00 do 17.00. O výjimkách a omezeních je veřejnost informována s předstihem v tištěné i internetové podobě. Otevírací doba Muzea Vincenze Priessnitze bude stanovena na pátek až neděli, vždy od 10.00 do 17.00, a to v měsících červen, červenec a srpen.

Data krátkodobých výstav budou opět zveřejňována na internetu i skrze tištěná periodika, plakáty, sociální sítě a dalšími kanály.

Muzejní programy budou rovněž pořádány a informace o nich zveřejňovány na internetových stránkách instituce a skrze speciální plakáty či tištěná periodika, jedná se především o workshopy ke krátkodobým výstavám, přednášky, semináře a exkurze, event. edukační programy, minikurzy, programy pro nadané žáky ad.

Výroční zpráva za rok 2024 bude zveřejněna na internetových stránkách nejpozději do konce dubna roku 2025. Zkrácená verze pak ve sborníku Jesenicko a v kronice města Jeseník.

Odborné posudky a expertízy bude mimo vlastní výzkumnou činnost provádět VMJ na vyžádání.

Standard ekonomické dostupnosti

Instituce poskytuje zlevněné vstupné pro děti, žáky, studenty, seniory, zdravotně postižené. Instituce nabízí bezplatné vstupy ve dnech 18. 5. a 28. 10., ve dnech Evropského kulturního dědictví pak nabízí vstupy za 50 % základní ceny. Standard bude naplňován prostřednictvím slev a volných vstupů, informace budou zveřejněny na internetových stránkách muzea, na plakátech a informačních tabulích, event. v tisku.

Slevy ze základního vstupného budou uplatňovány pro žáky, studenty středních a vysokých škol (do 26 let), pro seniory nad 60 let, pro držitele karet ZTP a ZTPP, Eurobeds, Senior Pas, Ďas, Čtyřlístek a pro dospělé členy rodiny, která využije karty Rodinný pas.

Volné vstupy do stálých expozic a krátkodobých výstav jsou umožněny pro děti do 6 let v doprovodu rodičů či dospělých, pro pedagogický doprovod u hromadných výprav a dále pro držitele průkazů AMG, Olomouc Region card, Svaz múzeí na Slovensku, Fond ohrožených dětí, Cestovní kniha a Zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Děti do 6 let v hromadných skupinách (návštěva předškolních skupin ve výstavách či expozicích) hradí část sníženého vstupného, odpovídající ve většině případů 50 % ceny sníženého vstupného. Výjimku tvoří pouze návštěva expozice Historie a archeologie Jesenicka, kde nebylo možné uložit 50 % ze sníženého vstupného. Proto bylo určeno vstupné ve výši 60 % sníženého vstupného.

ceník vstupného je zveřejněn na webu a na vývěsných tabulích zařízení Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.

Standard fyzické dostupnosti

Bezbariérový přístup je návštěvníkům s fyzickým omezením umožněn pouze do Rytířského sálu Vodní tvrze, kde se nachází přednáškový a koncertní sál. Expozice a krátkodobé výstavy ve Vodní tvrzi ani v Muzeu Vincenze Priessnitze zpřístupněny v roce 2025 pro handicapované nebudou. Instituce v tomto smyslu představila zřizovateli studii na rekonstrukci Vodní tvrze, která by bezbariérové vstupy zajišťovala. V rámci rekonstrukce Vodní tvrze se výhledově plánuje zpřístupnění všech výstavních prostor. V roce 2025 také dojde k výstavbě nové expozice Fauny a flóry Jesenicka, přičemž součástí projektové dokumentace je schodolez jakožto prozatímní řešení bezbariérového přístupu do doby celkové rekonstrukce Vodní tvrze.

Omezení dostupnosti

V mimořádných situacích bude veřejnost o uzavření informována prostřednictvím muzejního webu, sociálních sítí, v tisku a na vývěskách či informačních tabulích.

V Jeseníku dne 26. 11. 2024

Mgr. Pavel Rušar
ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.